

Valmieraszinas.lv, 29/01/2018

<http://www.valmieraszinas.lv/atbalsts-regionala-turisma-veicinasanai-somijas-piemers/>

Atbalsts reģionālā tūrisma veicināšanai – Somijas piemērs

29.01.2018 12:13, **Autors:** Valmieras Ziņas

Foto autors: Publicitātes foto

Vidzemes plānošanas reģiona (VPR) pārstāvji kopā ar Latvijas investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Tūrisma departamenta vadītāju devās uz Ziemeļkarēliju Somijā, lai kopīgi ar citiem projekta “Uzņēmējdarbības veicināšana tūrisma galamērķos” (*Destination SMEs*) partneriem iepazītos ar šī reģiona labākajiem piemēriem tūrisma galamērķu pārvaldībā un uzzinātu par tūrisma uzņēmējdarbības atbalsta instrumentiem, kas veicina starptautisko konkurētspēju tūrisma nozarē, portālu “Valmieras Ziņas” informēja Projekta vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā Rūta Ročāne.

Trīs dienu vizītes laikā projekta partneri tikās ar nacionāla un reģionāla līmeņa tūrisma politikas veidotājiem un organizāciju pārstāvjiem, kas iesaistīti Ziemeļkarēlijas reģiona tūrisma attīstībā, kā arī apmeklēja uzņēmumus, kuri īpašu uzmanību pievērš sadarbībai kopīgā galamērķa stiprināšanā.

Kā pēc vizītes atzina **LIAA Tūrisma departamenta direktore Inese Šīrava:**

“Vērtējot Somijas pieredzi un to, kā tiek atbalstīts reģionālais tūrisms, arī Latvijā tā būtu pārņemama prakse nacionālā līmenī, ņemot vērā to, ka šobrīd liela daļa ārvalstu tūristu apmeklē tikai Rīgu vai tās apkārtni. Līdzīgi kā šobrīd Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi atbalsta programmu Darījumu tūrismam, būtu vērts apsvērt arī atbalsta programmu reģionālā tūrisma produktu attīstības veicināšanas atbalstam. Lai veicinātu uzņēmumu savstarpēju sadarbību, iekļaušanās kādā sadarbības tīklā (klasterī) varētu būt kā obligāts nosacījums, lai saņemtu atbalstu. Tāpat būtu izvirzāmi noteikti kritēriji, kas jāsasniedz, lai veicinātu tirgū pieprasītu, tirgus tendencēm un klientu vēlmēm atbilstošu produktu attīstību.”

Vizītes pirmā diena tika aizvadīta Koli Nacionālajā parkā, kas ir viens no Somijas populārākajiem dabas un aktīvā tūrisma galamērķiem, ko ik gadu apmeklē aptuveni 350 000 viesu. Šeit darbojošies tūrisma jomas uzņēmēji un organizācijas iesaistīti kopīgā sadarbības tīklā, ko varētu dēvēt par Nacionālā parka tūrisma klasteri, ko vada Koli tūrisma asociācija. Tas apvieno kopumā 80 uzņēmējus, kas ik gadu maksā biedra naudu, kas tiek izmantota kopīgu mārketinga kampaņu īstenošanai nacionālajos un starptautiskajos tirgos, izceļot Koli kā vienota tūrisma galamērķi.

Tematiskie sadarbības tīkli

Vietējo uzņēmēju sadarbības formas un līmeņus, kas nodrošina publiskās un privātās partnerības veidošanos, veicinot uzņēmējdarbības konkurētspējas kāpumu reģionā, projekta partneri izzināja viesojoties Nurmes un Joensū pilsētās. Lauku tūrisma saimniecību sadarbības projekts "No viesu mājas uz viesu māju" ("*From guesthouse to guesthouse*"), kura mērķis ir veicināt tūristu ilgāku uzturēšanos reģionā, sekmē ekonomiskos ieguvumus apkārtnes lauku tūrisma saimniecībām gan vasaras, gan ziemas sezonā. Lauku viesu mājas sadarbojoties ir izveidojušas kompleksus tūrisma produktus, kas ietver piemēram, slēpošanu, pārgājienus vai velobraucienus no vienas viesu mājas uz citu, katru dienu nakšņojot citā viesu mājā un gūstot dažādas pieredzes, izmēģinot tradicionālo saunu vai vietējo virtuvi. Šos pakalpojumus ik gadu izmanto aptuveni 200 tūristu un, pēc uzņēmēju teiktā, pēdējos gados vērojams arvien lielāks pieprasījums pēc "klusā tūrisma" (*silence travel*), kad viesi no lielajām pilsētām izvēlas pavadīt brīvdienas nomaļākos lauku reģionos. Līdzīgi sadarbības tīkli Karēlijā ir arī gastronomiskā tūrisma *Karelia a la Carte* tīkls, apvienojot uzņēmumus, kas piedāvā tradicionālo Karēlijas ēdienus vai amatnieku centrs Joensū pilsētā, kas apvieno tradicionālo amatu meistarus, nodrošinot tirdzniecības vietu pilsētas centrā. Šādas un līdzīga veida prakses arī Latvijā varētu veicināt savstarpēju lauku reģionu uzņēmēju sadarbību.

Pasākumu tūrisms

Līdzīgi kā Vidzemē, galvenie tūrisma attīstības izaicinājumi Ziemeļkarēlijā ir reģiona pieejamība, loģistika un lieli attālumi, kas prasa radošu pieeju tūrisma veicināšanā. Lielu pasākumu rīkošana ir viens no līdzekļiem, kas ļauj piesaistīt tūristus attāliem reģioniem. Projekta partneri guva vērtīgas zināšanas, tiekoties ar Joensū pilsētas pasākumu menedžeri, kurš stāstīja par pilsētas pozitīvo pieredzi pasākumu rīkošanā. Pilsētā par pasākumu rīkošanu ir atbildīgs pasākumu menedžeris, kurš koordinē visus pilsētā notiekošos pasākumus, tādā veidā izvairoties no tā, ka pasākumus rīko dažādi pilsētas departamenti (kultūras, sporta, tūrisma u.c.), kas mēdz radīt problēmas informācijas apmaiņā. Šāda "vienas pieturas aģentūras" pieeja palīdz veiksmīgāk plānot pasākumu kalendāru un saskaņot pilsētas dienestu darbību, kas iesaistīti pasākumu nodrošināšanā, kā arī palīdz efektīvāk īstenot pilsētas zīmolveidības aktivitātes. Svarīga ir dažādu iesaistīto pušu koordinēta sadarbība, ko veicina pilsētas pasākumu menedžeris, iesaistot arī tūrisma un viesmīlības jomas uzņēmējus, kam ir nozīmīga loma pasākumu apmeklētāju servisa nodrošināšanā (naktsmītnes, ēdināšanas u.c. pakalpojumi), palīdzot uzņēmējiem izprast līdzdalības ieguvumus gan komerciālā, gan kopējā pilsētas attīstības izpratnē. Līdzīga centralizēta nozīmīgāko publisko pasākumu koordinēšanas prakse, nodrošinot saskaņotu sporta, kultūras un komunikācijas jomā iesaistīto pārstāvju sadarbību būtu pārņemama arī Latvijas pilsētās.

Ziemeļkarēlijā līdzīgi kā citos galamērķos un arī Latvijā, izaicinājumus rada pasākumu ekonomiskās ietekmes izvērtējums. Joensū pilsēta ir uzsākusi projektu, kura ietvaros tiks izstrādāta metode, kas palīdzēs mērīt pasākumu ekonomisko ietekmi uz reģionu. Projekta ietvaros plānots arī analizēt pilsētas sadarbības tīklu, meklēt risinājumus, kā vēl plašāk piesaistīt pasākumus reģionam, un kā pasākumu norisē vairāk iesaistīt tūrisma pakalpojumu sniedzējus. Šī projekta rezultāti varētu būt noderīgi, izvērtējot arī Vidzemes reģiona pašvaldību rīkotos pasākumus.

Vizītes laikā projekta partneri diskutēja par to, kā iepazītos un katram noderīgākos Ziemeļkarēlijas reģiona labo prakšu piemērus varētu pārņemt citās partnervalstīs, ar mērķi izstrādāt priekšlikumus tūrisma politikas plānošanas dokumentu uzlabošanai un labākai galamērķu pārvaldības īstenošanai.

Projekts "Uzņēmējdarbības veicināšana tūrisma galamērķos" (Destination SMEs) tiek īstenots Eiropas Reģionālā attīstības fonda "Interreg Europe 2014.-2020. gadam" programmas ietvaros. Projekta Destination SMEs galvenais mērķis ir uzlabot tūrisma sektora mazo un vidējo komersantu konkurētspēju, attīstot tūrisma galamērķu pārvaldību. Lai to risinātu, projekta ietvaros tiek identificēti labās prakses piemēri tūrisma galamērķos Eiropā, īstenojot starpreģionu pieredzes un zināšanu apmaiņas pasākumus. Tiek analizēti valsts līmeņa politikas plānošanas dokumenti, kā arī veicināta starpinstitucionālā un starpnozaru sadarbība.